

NUM. 582

BARCELONA 8 DE MARS DE 1890.

ANY 12

LA ESQUELLA

de la TORRATXA

PERIODICH SATIRICH,

MUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROTH.

R. RIBERA.

Es autor del quadro
Sortida del ball.
Valent colorista,
discret dibuixant,
artista de mérit
y bon catalá.

CRONICA.

Escrich aquestas ratllas ab las mans balbas y encongidas.

Las blancas quartillas tenen la fredor dels borrellons de neu, que al defora papallonejan, s'empaytan indecisos y van á caure sobre tots los objectes que 'ls hi plantan cara, cubrintlos ab sa blancura inmaculada, com si per tot arréu, per los arbres y fanals, per los terrats y torratxas, pels jardins y pels carrers algú hi hagués extés una gran massa de cotó fluix.

¡Qué bè, diu lo refrá: «Mars, marseja»!

Pero marseja sols de uns quants anys ensá. Jo recordo altres temps en que la primavera s'anticipava ab sos concerts d'aucells y son róssech de olorosas flors. Ara es l' hivern, lo cruel hivern, que li disputa l' entrada, espolsant sa nevada cabellera.

¿Qui li ha donat aqueix predomini que avants no li coneixiam, y menos en aquesta terra de taronjers... y de palmeras?

De palmeras, sí, senyors: avuy es ja Barcelona ciutat de palmeras. ¡Per cert que desde que van plantar las del Passeig de Colón s' ha trasbalsat lo temps, com si hagués volgut riures de nosaltres y de las nostras pretensions á ser habitants de una ciutat meridional!

¡Nevadas pèl mars!

Ja no cal sino que nevi pèl juny, pèl juriol y per l' agost. ¡Quina ganga llavors per cafés y horchaterías! ¡Quina fortuna si veyan caure del cel la primera materia pera la confecció de gransats y de sorbets!

Alguns suposan que 'l mon envelleix, aproximantse l' hora del cataclisme final. Los sabis, qu' en aixó de esmenar la plana á la Santa Mare Iglesia s' hi pintan sols, retxassan la teoria que l'última ha sustentat sempre de que 'l mon ha de desapareixer consumit pèl foc del cel. Los sabis prenen que morirà gelat.

—¡A la patarrallada!—diuen los sacerdots.

Y 'ls sabis replican:—*Frappé!*

Vagin á saber qui té rahó, y si aqueixas nevadas tardaneras, aquests frets intempestius que tots los anys deixan sentirse ab major intensitat, son ja un síntoma de que las prediccions dels sabis estan en vías de cumplirse.

Jo per la mèva part crech una cosa.

L' hivern en rigor no mor' may, com no moren las tres restants estacions: l' hivern viatja. Quan no 'l tenim aquí, podém anarlo á buscar en l' oposat hemisferi de la terra. Es la sèva missió: anar y venir. ¿Y qui 'ns diu que sos rigors no son fills precisament de las circunstancies especials en que ha de verificar cada any los seus viatges?

Perque l' hivern, al anarse'n bè ha d' endurser'n tot lo que li pertany, tot lo que necessita pera exercir lo seu ofici desolat: los vents que desfullan als arbres, las nèus que cubreixen la terra. Donchs jo tinch la convicció de que las borrasas qu' empleará sens dupte per fer grans farsells ab la neu de la sèva propietat, per efecte del us han arribat á foradarse... y naturalment, quan passa, camí de l' altre hemisferi, deixa darrera seu un rastre de borrellons.

Per aixó sol despedir-se sempre ab una gran nevada.

Ara si no troben prou científica la mèva teoria, prenguin paciencia; de tots modos haurán de reconeixer qu' es mil vegadas més consoladora que

la dels sabis que condemnán á la terra á morir arraulida sota un inmens pilot de neu.

Y créguinme á mi: falornia, per falornia, op'in sempre per la més bonica.

Lo Jurat acabarà per exercir aquí, com ha exercit per tot arréu, una influencia considerable en las costums, y sobre tot en las relacions entre marit y molla.

En l' audiencia de Albacete ha comparegut una dona acusada de haver donat mort á una altra... Res, qüestió de pantalons. Tractantse de filles d' Eva no podía ser de faldillas. Quevedo hauria preguntat: - *¿Quién es él?*

Ell era 'l marit de la matadora y amant á la vegada de la difunta. La muller y la querida (en català no tenim vocable qu' expressi 'l concepte y hem d' enmatllevarlo als castellans) la querida y la muller van insultarse, van arribar á las mans, y l' esposa ofesa tingué la sort- ja se 'n pot dirse la sort- de desferse de la sèva rival.

Y pot dirse'n la sort, perque hi ha Jurat. Un tribunal de dret que aplica las prescripcions del Còdich ab tot lo rigorisme de la lletra ofegant los impulsos del cor, l' hauria condemnada. Lo Jurat l' ha absolta.

Y 'l públich en massa ha aplaudit al Jurat.

• • •
Lo mateix acaba de passar á Madrid.

Ja feya temps que l' esposa del acusat s' entenia ab un estudiant de veterinaria. L' esposa infiel y l' estudiant no miravan trevas. Un dia van ferse retratar abrazzats per la cintura. Quin consol pèl marit veure aquell retrato! ¡Quina satisfacció sentirli dir cada dia á la sèva dona que volia anarse'n d' ell, que no l' estimava, que no podria estimarlo mai! ..

Lo pobre home, ofés, agraviat, insultat, tingué un moment de ceguera, la sanch li muntá á la testa, y ab una lima —no tenia altra arma á mala causa á la infiel esposa un sens fi de feridas, al gunas d' ellas mortals.

¡Es legítima aquesta venjansa?

Lo Tribunal de dret hauria respot negativament; lo Jurat, al contrari, ha absolt al acusat.

A la primera pregunta: *¿Fulano de tal es culpable de tal ó qual fet? los jurats han dit que no.* Atenguis bè: als jurats no se 'ls pregunta si la persona del acusat es autora, sino si es culpable; y al respondre en sentit negatiu, no negan la existencia del fet; lo únic que negan es que per la comissió de aqueix fet, capiga culpa al acusat. Y ho diuen escoltant los impulsos de la sèva conciencia, com si creguesssen que de trobarse ells en lo mateix cas obrarían de la mateixa manera.

De aquí arranca precisament la trascendencia social de aquesta institució. *¿Es moral aqueixa tendencia?* En mon concepte, moralissima. Es trist que 's derrami sanch humana, siga per la causa que 's vulga; pero es trist també que existeixi aqueixa causa. Lo Jurat ab los seus fallos absolutoris diu á las personas casadas:—«Segui lo camí recte, no faltéu á la fe jurada, no provoquéu disgustos ni concitéu venjansas» y aixó, no ho duptin, es una escama pels amants del fruyt del tancat agé, y en últim resultat una llissó moral.

• • •
Per aixó estranyo que 'l Tribunal de dret haja deixat de conformarse ab l' opinió del Jurat de Madrid, remitint lo coneixement de la causa á un

UN NOU CONCEJAL, VELL EN L' «OFICI».

Miréu ab quin garbo 's fica
á la Casa gran!... ¡Olé!
Solzament ell hi faltava...
jara si que anirém bê!

Jurat nou. La lley lo faculta por ferho—es veritat; —pero ¿tan tortuosa li ha semblat la conducta del Jurat en una qüestió tan clara?

¡Ah! 'Ls Tribunals de dret tindrán sempre per norma 'l formalisme de la lley... ¿pero qu' es la lley davant de la conciencia pública? ¿y de qué ha de servir una lley si no obeheix als dictats de aqueixa conciencia?

Passem ratlla y aném á un altre assumpto.

Ja donava á l' Exposició Universal de 1888 per morta y enterrada, quan segóns sembla l' Ajuntament tracta de ressucitar lo seu recort.

¿De quina manera? Excitant als poetas á cantarla.

A tal efecte 's concedirà un premi de 1,000 pesetas en los próxims Jochs Florals, un primer accéssit de 500 y un accéssit segón de 250; medalla d' or al premi, y de plata y de bronze respectivament als dos accéssits.

Grans alicients per estimular als fills de les Muses à veritat? Fins ara als Jochs Florals tot se'n anava ab *englantinetes*, *violes* è *altres flors d' aur* è *argent*; mes ara, si prospera l' acort del municipi, ja no 's disputarán *les floretcs*, sino *les pessetes*.

Pero digan una cosa. ¿creuhen vostés que 'ls diners, es á dir, l' element més material de la terra, han de bastar á excitar la inspiració, es á dir, la facultat més espiritual de tot poeta? ¡Imposible!

La verdadera poesía es tot desinterés... las més de las vegadas, es gana. Aixó serà tant trist com vulgan; pero es veritat. Gos fart no cassa: poeta que sols mira al interés, no s' inspira.

Afortunadament l' objecte que ha de cantarse es de una índole tan especial, que es de creure que tot estarà á la mateixa altura: 'l premi y la poesia premiada.

¡Cantar l' Exposició Universal! ¡No es nada lo del ojo!... ¡Pero si hi ha una figura, la més culminant, que ho des'orba tot! ¿Quina poesía, diguin,

pot inspirar lo marqués de Olérdula ab sas monumentals patillas, ab son apetit formidable?

Jo no sé de cap poeta català que puga sortirse'n una mica bé, à no ser que el Sr. Pirozzini 's decideixi à tornar à empunyar la lira de sos días joves.

Encare qu' ell no pot ser à la vegada cantor y cantat, y al Sr. Pirozzini, com à secretari que ha sigut del *grrran certámen* bè li tocará alguna *estrofa*.

Donant voltas al assumpto, no trobo manera de resoldre'l, poèticamente, s' enten. Casi, casi, no hi haurá més remey que adoptar pél cas la forma d' elegia, ficantse dintre de la pell de qualsevol dels moltíssims acreedors que ha deixat l' Exposició darrera seu. Això sí qu' es poètich, patètich y conmovedor.

Pero, entenemnos y parlem clar:

¿Al poeta que surti premiat se li donarán las mil pessetas bitlo bitlo, ó se 'l considerarà com un nou acreedor de la Exposició?

Es precis que se sàpiga.

Y ara, per acabar, ¿no 'ls sembla que l' Ajuntament en lloc de oferir pessetas á cambi de poesías laudatorias de la Exposició, lo que hauria de fer, seria presentar de una vegada 'ls comptes nets y clars de la mateixa?

Es necessari que l' escriure no 'ns fassa perdre 'l llegir: que la poesia no 'ns fassa olvidar de la prosa.

P. DEL O.

A DÉU PER TESTIMONI.

Era una tarda de maig,
y à sota d' un garrofer
la Marieta y en Ferrer,
rebent del sol l' úlim raig,
se davau l' abrás postrer.

—Tú serás la mèva esposa
puig que ton cór ja es tot meu,—
ell l' hi diu.—Marieta, créu,
que d' aquesta escena hermosa
ne faig testimoni à D.u.

—Y jo allí, entre 'ls garrofers,
y de no ser vist, segù,
pensava, lector, com tú,
que à Déu l' fan fe uns papers
que no 'ls faria ningú.

C. CLARÍS.

LA VIDA À BARCELONA.

Vaja, avuy que no neva, ni plou, ni pedrega, aprofitaré aquesta mica de sol que l' autoritat superior ns envia y me 'n aniré à donar una volta per aquests carrers y plassas de D.u...

¡De D u! Això es un dir Perque es impossible que D u tinga res que veure ab las nostres plassas y 'ls nostres carrers De fixo que ni hi ha passat may. ¡D' altra manera estarían si la Providencia se 'n cuydés no més una setmana!

Sino que 'ls homes som aixís Tot ho carreguem à Déu, com si D u tingués la culpa de que las bri-gadas no escombrin bè, y 'ls empedradors empe-

drin malament y 'ls tarugayres se converteixin en taruguistas...

En fi, tanquem bè 'l pis y llansemnos al carrer. ¡Rediable! ¡Miréu com m' hi posat! Llástima de botinas novas y pantalóns .. Se coneix que 'l fanch no val cap quart, que l' abandonan per terra d' aquesta manera.

Me fan riure 'ls arcaldes quan en las alocucions que dirigeixen al públich diuhen alló de:

«...en esta culta y morigerada població...»
¡Culta y morigerada! Valdría més que diguessin bruta y enfangada...

¡Vés si n' hi ha de barro per tot arreu!

Ara comprehench perque aquests italiáns que van pels cafés, venen las figuretas tan barato. Las deuhen fer ab lo fanch dels carrers, y es clar, tenint gratis la primera materia, las estatuetas 'ls hi surten per una friolera...

¡Bó! Ara m' hi ficat dintre d' un sot d' aigua. Y encara dirén que à Barcelona l' aigua es casseja. Cada dos passos hi ha un lago. Petit, si; pero lo suficient per pendre un bany de peus ab botinas y tot. Jo fins crech que l' arcaldia está avinguda ab los sabaters...

¡Ep... ximple! ¿qué no hi veus?

¿Que per qué no miro? ¿Que 't figuras que puch anar mirant à terra y mirá al mateix temps los tancos que 'm tiran lo velocípedo à sobre?

Si no sabs manejar la bicicleta, comprat un ca-ball de màquina, qu' es més propi per tú y no costa tant de governar...

¡Vés si 'm descuydo, com me desgraciava aquest nyicaris...! Jo no sé per qué ho permeten això de que las criatures vajan pels carrers ab aquestas maquinetas de filferro, atropellant à las personas pacíficas y espantant als nens...

Nada, nada; pujaré al tranvía... ¡Tè, ara 'n passa un!... ¡Pssst... aturat, noy!..

¡Guapo! Això es tot un' altra cosa. Aquí al menos un hom vá cómodament assentat y no s' enfanga; sino que .. ¡Ey, noy! ¿vol fer lo favor de tancar la vidriera? Fa un ayre del botavant y...

¡Cóm! ¿no 's pot tancar? ¿que no corra be? Veyam, ja probaré si puch... ¡Ah! ¡qué! ¿Es la empresa la que no vol que 's tənqui? Aquesta si qu' es bona .. ¿Es dir que la companyia te interés en que 'ls passatgers agafin un refredat que se 'ls emporti à can Pistraus? ¿Que cobra alguna cosa d' aquests que fan pastillas per la tos?

¡Fora, fora! No enrahonem més, ja sè que vosté es persona manada y ..

¡Ay... Sant March, Santa Creu! ¿Qu' es aquesta tarrabas'ada?.. ¡Una jardineria que se 'ns fica à dins del tranvía...! ¿Que no 'l guia ningú aquest cotxe ..? ¡Ah! ¿Es la competencia? ¡Bè! ¿Y per ferse la competencia, dues empresas ens han de rompre l' ànima als infelisos que anem en los seus vehicles? Això sí que casi es ser... daixonsas y pagá 'l beure... ¿Que no mogui escàndol? No senyor, ja veurà com no 'n mouré més... aturi 'l tranvía, que baixo...

¡Ari, allá! Ves de que 'n diuhen pahissos civilisats! ¡Clavarse 'ls cotxes los uns dintre dels altres, à riscos de aixafar à qualsevol persona honrada!

Fet y fet, veig que lo més convenient es caminar ab las camas. Aix's un va segur y sab que...

¡Z's! ¡Malviatje l' entarugat y 'l sabi que va inventarlo! ¡Uy, tot jo estich adoloriti! Quina relis-cada! De segur que m' hi trencat alguna cosa...

¡No senyor, gracias! De mal me n' hi fet bastant. pero crech que no hi ha necessitat d' anar à la casa de socorro... ja 'm faré unas fregas en sent

LAS CABRAS DEL SENYOR RECTOR.

Estudis.

Exàmens.

á casa... De tots modos, li agraheixo la sèva amabilitat...

Sembla un bon subjecte aquest senyor que m' ha ajudat á alsarme... S veu que encara quedan persones humanitarias y caritativas ..

¡Calla! ¡m' han robat lo rellotje! ¡Y ara mateix lo duya!

¿Vols t' hi jugar que ha sigut aquest murri que m' volia acompañar á la casa de socorro? ¡Ah, pillo! Al calabosso t' havia d' haver acompañat... Veyéu, fihéuvos de la gent y de las apariencias... ¡Bo! ¡tinguéu una mica de compte ab lo que estéu fent! ¿que no veyéu que 'm mulléu ab la manguera?

Bueno, si heu de rentar lo fanch, féuho; pero una cosa es rentar lo fanch y un' altra cosa es rentar las ca'sas de las personas que passan...

¡Vaya un fastich! Ara mateix un hom no tindrà altre remey que caminar per dalt dels arbres, si vol anar una mica segur...

¡Dèu l' ampari! Per tot arreu se troban pobres...

Li he dit que Dèu l' ampari... ¡Còm hi ha mòn!

Per fer caritats estich... casi bè...

Vol fer lo favor de no marejarme més?

Ja li he dit cinquanta vegadas que Dèu l' ampari... ¡Al últim encara vindré á demanarnos caritat pistola en mà y dihent: ¡Diners ó la vida!

Nada, me 'n torno á casa; serà lo més saludable. Lo sol s' ha amagat... casi millor hauria sigut que no hagués sortit: ni 'l sol, ni jo...

¡Ay ja hi soch!... ¡Qué! ¿qu' es aixó? Senyals á la porta, rascadas al pany, cops de palanqueta...

¡Si qu' estém ben guarnits...! Volian robarme... ¡Sórt que la porta es bona y 'ls panys de primera, ó sino, si que 'm divertía de valent...!

¡Quina ciutat més galdosa! Fanch per tot, velo-

cípedos que us atropellan, tranvias que us encostipan, ómnibus que se us tiran á sobre, entarugats que us fan reliscar, filàntropos que us roben lo rellotje, regadors que us regan la cara, pobres que us amenassan, lladres que us violentan la porta...

Si ara sapigués cantar de bona gana cantaría allò que cantavan en la *Vuelta al mundo*:

« Oh, qué patria rica,
»oh que gran nación,
»oh que magnífica
»po... po... población! »

A. MARCH.

LO QUE JO 'T FARÍA.

Escolta, nineta, escolta
quatre mots que ara 't vull dir,
ja que estém tots dos á solas
y ningú sabrà 'l que 't dich.

Com que veig qu' en tas galtonas
sempre hi dus un rosa viu,
que en tos llabis t' hi entaforas
quatre capas de carmi,
y ademés sè las potingas
ab las que 't sols embellir,
si pogués te posaria
vint minuts ó vinticinch
dintre un bany d' aygua calenta,
ó milló un bany de ll. ixiu
fins lograr deixarte neta
de pinturas y embolichs.

Mes no 't creguis pas, nineta,

que t' ho fes ab cap mal fi:
t' ho faria sols per veure
si es que fas ó no per mi.

FRA. J. VEGIS.

1,000 PESSETAS!

Nada menos que mil pessetas ofereix lo nostre Ajuntament al poeta que ab més garbo y sandunga canti las glorias de la Exposició Universal del Parch.

—¡Ay, qui fos poeta! —dirán més de quatre mestres d' estudi, al enterarse de la noticia.

Perque en efecte, 'l premi es appetítos y val la pena de barrinar una mica, sobre tot tenint en compte que, per torna, ademés de las mil pessetas, lo poeta favorescut arreplegará una medalla d' or.

A horas d' ara, tots aquests que tenen tractes més ó menos honestos ab las musas, ja están embasant la cosa, disposantse á emportàrsen la medalla y las mil pessetas.

La majoria s' ho prenen pèl terme serio, y comensan las sèvas odas, elegías ó poemas d' aquesta manera:

«Patillas inmortals, donéume acert y númer ...»
O aixís:

«Febo daurat, que desde la cascada,
»los lloros veus de l' ampla pajarera...»

O per aquest istil:

«Siendo estos bellos parques y jardines
»de los barceloneses propiedad...»

Aquests son los que 's figuran que la composició que alcansi 'l premi ha de ser grandiosa y carregada de metaforas y coloraynas retòricas.

N' hi ha d' altres que van més ab lo cor á la mà, y opinan que pera cantar las glorias de la Exposició, lo més noble y més equitatiu es pintar la veritat, sense vels ni circunloquis.

Un poeta d' aquesta última categoria, que fa ja alguns días que traballa en l' assumpto, m' ha llegit varios trossos de lo que ha fet.

Recordo que un dels passatges que m' ha impressionat més diu aixís:

«Los días que plovía,
»alló era una trageria:
»de facnh y de miseria,
»fillets, no 'n vulguéu més.
»Aquí regarots d' aygua,
»allí inmensas fangueras,
»allá deu mil goteras...
»|sembla fet exprés!»

Jo no sé quin será 'l criteri del jurat que califiqui las composicions; pero si 'ns hem de deixar guiar per la lògica, la poesia que guanyi 'l premi ha de ser un bombo colossal al senyor Rius y Taulet.

Ell va fer la Exposició; tot lo que de la Exposició 's digui ha de anar, per lo mateix, contra ó á favor d' ell.

Y com que aquí de lo que 's tracta no es de burlarse de la Exposició sinó de glorificarla, vels' hi aquí cóm y de quina manera resultarà glorificat lo respectable marqués de Oloréula.

De tots modos, si jo fos poeta, no sé si m' arriscaria á ocuparme en aquesta qüestió.

Perque suposis que guanyés lo premi. ¿Y qué?
¿Ahont l' aniría á cobrar? ¿quán me las pagarián aquestas mil pessetas?

Y si me las donavan ¿ja serían bonas?
Ho dich ab franquesa; no 'm fio de res de lo que surt de casa l' ciutat.

Y en aquest cas, soch de la opinió d' un senyor que deya, parlant d' això del premi:

—Vaya un ajuntament! ¡Més valdría que pagués lo que deu, que no que s' anés á malgastar doscents duros protegint als poetas, que prou que 's guanyan la vida fent romansos y aucas de redolins ..!

MATÍAS BONAFÉ.

QUARESMA.

Aviva las ilusions
la Quaresma que 's fa tota
al costat de la xicoteta
quan se tenen relacions.

Puig si l' home porta pressa
ja havent fet l' os y 'l baboya,
un dia atura á la noya
y 'l seu amor li confessa.

Si ella admetent eixos jochs,
per no caure té prudencia,
es severa penitencia
alló de mira y no 'm tochs.

Y si be no es infortuni,
l' home al desconsol s' entrega
quan, per més que prega y prega
no alcansa á rompre 'l dejuni.

Puig res fa més infelis
al que té molt mal de cor,
que mirá un aparador
hont s' hi tanca un bon palpís.

L' home que es despreocupat,
quan li brinda la ocasió,

SÍMILS DE LA MODA.

¿Es un capellá
ó bé una senyora?

¿Es una senyora
ó bé un capellá?

d' amagat li fa un petó
per més que sia pecat.
Y si ella així no 's mareja,
lo torna sens perdre l' esma;
que no hi ha res en quaresma
més dols que quan se barreja.
Així l' amor puja y creix;
y la que sab ab prudència
repartir la continència,
casi sempre agafa peix.

Ja 's diu per vilas y camps
qu' en amor, deuhen los dos
que 's volen, privar que no 's
fassi Pasqua avans de Rams.

Puig la Quaresma ilusoria
dels que estan enamorats
es anar ben dejunats
cap al dissapte de glòria.

Los joves han de comprender,
pera fer lo gust més bell,
que per la Pasqua l' anyell
es més saborós y tendre.

S. ALSINA Y CLOS.

LLIBRES.

DICCIONARIO DE LA LENGUA CASTELLANA, con la correspondencia catalana, por D. DELFIN DONADIU PUIGNAU.—Ab los dos quaderns á la vista, los únichs que s' han publicat fins ara, y en la creencia de que 'ls que han de venir darrera oferirán las mateixas condicions, pot molt ben assegurarse que 'l diccionari de la casa editorial *Espasa y companyia*, serà 'l més cumplert que s' ha publicat fins al present.

Hem repassat ab alguna detenció las espessas columnas y 'ns ha sorprés agradablement no sols l' abundancia dels vocables, que deixa endarrera en un 70 per cent á lo menos al *Diccionario de la Academia española de la Lengua*; sino també la claretat de las definicions y la exactitud en la correspondencia de cada mot á la llengua catalana.

Aquest valor intrínsech de una obra tan útil, está realsat pel mérit tipogràfic de la edició, que res deixa que desitjar.

Felicitém una vegada més als Srs. Espasa y companyia, creyent que son *Diccionari* trobará aquí y á fora la bona acullida de que 's fa digna tan notable publicació.

Una revista nova.—Se titula *La Naturaleza* y 's publica setmanalment á Madrit, baix la direcció del coneut home públich D. Ricardo Becerro de Bengoa, contant ab una colaboració nutrida y selecta. La revista s' ocupará de ciencias y sas aplicacions, y ja desde son primer número inspira molt interés, ab son text variat y sos grabats primorosos.

ENSENYANSA SUPERIOR.—Tal es lo títul de la aixerida joguina del meu amich y company C. Guimá, representada últimament en lo Teatro de Novedats, ab gran èxit de riallas. Acaba de veure la llum pública, y al igual que las numerosas produccions del festiu poeta, se ven en la llibreria de 'n Lopez.

MÁS ALLÁ DE LO DIGNO, drama en tres actos, ori-

GANDULERÍA ESPANYOLA.

—Ja que 'l Papa es tan amable ¿qué li sembla, pare Joseph, si li demanessim que fos festa de precepte tot l' any?

—No 's cregui... seria una cosa molt descansada pèl pais... y molt beneficiosa per la iglesia...

ginal y en verso de D. S. Gomila.—Quan va estrenarse aquesta obra ab èxit notable en lo teatro de Novedats, emitirem la nostra opinió. Avuy sols nos cal consignar que ha sigut impresa, haventnos obsequiat son autor ab un exemplar de la mateixa.

L' AVENS.—Hem rebut lo número corresponent al mes de febrer. En sa primera plana figura un retrato de D. Angel Guimerá, seguit de una semblansa del eminent poeta, deguda á la ploma brillant del Sr. Xart. Conté ademés lo número un notable quadro del Sr. Oller, titulat: «Agrors de l' Art.—Escenes de taller»; un preciós dibuix de D. Joseph Masriera, l' article II dels *Experiments sociològichs de laboratori*, curiosíssim estudi del Sr. Almirall; revista teatral, bibliogràfica y notas.

A dretas hem deixat pera 'l final lo carinyós recort que la redacció del *Avens* consagra al malaguanyat jove D. Lluís Lopez Oms, mort prematurament en la flor de la vida y de las esperances. A jutjar per dos poesías que del difunt publica *L' Avens*, era 'l Sr. Lopez Oms un verdader poeta, de fibra y de sentiment. Son notables los articles que á son malaguanyat company dedican los Srs. Massó y Torrents y Perés, com ho es tambe lo tribut gràfic y poètic que li consagra Apeles Mestres ab un dibuix excelent y una sentida poesía.

RATA SABIA.

LA JOGUINA.

I.

Anant ab lo seu papa,
d' un juguet s' enamorà,
qu' un nap valia, l' Arturo,
són pare li negà, y
l' xicot plorant, va di:
—¡Qui pogués tenir un duro!

II.

Vora vint anys han passat,
l' Arturo ara es empleat,
gasta molt y vesteix bé:
y ahir los quartos contant
mormolava butzinant:
—Un duro, ¡no 'n tinch per ré!

A. LLIMONER.

PRINCIPAL.

L' aconteixement que produí un plé á vessar en la desapacible nit del dilluns, sigué la interpretació de *La Dama de las Camelias* per la Tubau.

Mentiríam si deyam qu' es una de las obras que millor se li ajustan, com faltaríam aixís mateix á la veritat si deixavam de reconeixer que desplega en la seva interpretació notable talent, fent de la Margarite Gauthier un tipo ideal, molt de bon veure, especialment en los actes tercer y quint.

La distingida artista sigué aplaudida y cridada á la escena al final de tots los actes.

En los intermedis se discuti molt, se feren moltes comparacions, se tragué l' recort de las damas, totes notables, que han interpretat aquesta obra á Barcelona, y de la Duse, sobre tot, que ara mateix acaba de representarla en lo Teatro de Novedats.

Nos guardarém de seguir en aquest punt la corrent general. Acostumats á estudiar als artistas en absolut, tota comparació 'ns es odiosa.

La Tubau val indubtablement per ella mateixa, y fins en aquesta producció qu' exigeix en los dos primers actes una gran flexibilitat de medis, en l' acte tercer una gran ternura, en lo quart una poderosa forsa dramática, y en lo darrer la possessió completa del art, fins en una obra per ella desventajosa, sapigué i.teressar al públich y recullir merescuts aplausos.

Los actors que la secundaren, ho feren á conciencia, resultant la representació notably ajustada.

RECORTS DE SANT BALDOMERO.

Cada any, al sé en semblant dia,
se vesteix de veterano,
y canta aquella cansó
de... con la espada en la mano.

LICEO.

Un aplauso á la simpática bailarina Sra. Rossi.

No ha volgut anarse 'n d' Espanya sense parlar-nos en nostre idioma, en la forma més artística ab que poden parlarlo las bailarinas: ab los peuhets.

Ja veuen que no dich «ab los peus» per evitar malas interpretacions

Y 'ls «peuhets» de la Rossi varen fer maravillas lo dia del seu benefici, ballant *La Tertulia* de una manera maravillosa, ab tot lo brio de una andalusa y ab tot lo garbo de una italiana.

Vaja, senyors, que lo qu' es jo li tiro 'l sombrero.

DE LA TERRA.

Diu sempre mal dels governs,
esquila à la gent fadrina,
y primé's llevará 'l nas
que tréures la barretina.

La simpàtica bailarina va ser objecte de una ovació entusiasta: d' aplausos y de regalos no 'n vulgan més.

ROMEA.

Demano perdó al lector si no parlo aquesta setmana de «Un dinar á Miramar.»

Entre «Un dinar á Miramar» y un dinar á ca'n Justín... francament, vaig optar per la Duse.

¿No haurian fet lo mateix?

Per dissapte está anunciada la reproducció del drama *Judas*.

Ja 's coneix que som á la quaresma.

TÍVOLI.

¿No ho havia dit que la *Carmeta* era una xicoteta de molta sòrt?

Posin lo seu nom sobre un cartell, à la porta de un teatro, y 'l teatro s' omplirà de gom á gom.

Tal es lo que va succehir dissapte y va repetir-se 'l diumènje en lo *Tívoli*. Inútil dir que l' obra va agradar com sempre. La Giorgio, en Palmer y en Carbonell van endúrse 'n la palma... ¡Ah, y 'l mestre Goula fill, qu' es un director de rassa!

Dilluns que vé, à benefici del simpàtic administrador del teatro, Sr. Molgosa, última representació irremisiblement del viatje *De la terra al sol*.

¡Anarse 'n al sol en aquest temps de frets rigurosos! ¿Volent una ganga millor?

Quan no sigués més que per aixó y per ser la última vegada que s' efectúa 'l popular viatje, auguraríam al beneficiat un plé; pero un plé á vessar... un plé de *Tívoli*.

NOVEDATS.

LA DUSE.

En los intermedios de la representació de *La Dama de las Camelias*, entre las expansions del més legítim entusiasme, se sentía aquí y allá la següent frase:

— Tothom se va enganyar respecte de aquesta dona.

Jo no sé, ab franquesa, si tothom se va enganyar realment ó si la Duse, per un de aquells capritxos inexplicables, va enganyar à tothom.

Lo cert es que 'l dimars la *Fedora* no pogué rompre 'l glas y 'l dijous la *Margarita Gautier* encengué un calor tropical en tota la sala.

Lo miracle s' repetí dissapte ab *Francillón*, y's repetirà quantas vegadas la Duse, qu' es una verdadera eminencia, de las més indiscutibles que han vingut á visitarnos, apareguí en escena.

•••
¡Quinas facultats més extraordinarias!

Ella no forsa may la nota, mantenintse dintre de una encantadora naturalitat: ella no busca may aquells efectes violents que soLEN enganxar al públich: desdenya l' aplauso... y l' troba ab una frasse, ab un moviment, ab una mirada; pero las miradas, los moviments y las frasses estan sempre contingudas dintre de una tònica suau; y no per suau menos intensa.

Fa una *Dama de las Camelias* enterament nova, impregnada ab una melancolia verdaderament poética, al mateix temps que rigurosament realista: aixó sols li es possible á la Duse, la reyna de la filigrana.

¡Y aquella *Francillon*! N' hi ha per derretirse de gust, davant de aquella maravillosa varietat de matissons... L' art es inmens; pero la Duse toca 'ls límits de la perfecció.

•••

Cuydado que jo soch dels que l' dimars sortien desilusionats del teatro, creyent que l' astre tan ponderat no arribaria á remontarse.

Pero avuy confessó que no pot emetre's un judici fret, quan l' entusiasmme s' desborda.

Ja he romput aquell microscopi, ja he desat aquell tirabuquet de que 'ls parlava la senmana passada, creyent que serian necessaris per analisar las condicions de la gran artista. ¿Cóm ha de ser possible manejar instruments tan delicats, si un no té prou mans per aplaudirla?

Un altre dia donarém sobre tan pasmosa artista 'ls resultats de las nostres observacions. Per avuy hem de concretarnos á admirarla.

•••

L' obra de Dumas *La moglie di Claudio* es una equivocació del gran dramaturgo. Es una producció simbólica, qual simbolisme apenas se destria: es ademés violent y pueril.

Al estrenarse va caure, y no s' hauria alsat més, si la Duse, única dama que la representa, no l' hagués presa pèl seu compte. Tè, donchs, la famosa artista la virtut sobrehumana de donar vida á un mort.

¡Y quina vida no cobra, interpretat per ella, lo paper repugnant de *Cesarina*! Hi ha que véurela pera compendre aquell tipo de dona sense conciencia, sense cor, corruptora de una familia honrada; aquell ser verdaderament monstruós.

Y fent un paper aixis, entusiasma.

Aquesta es tal vegada la proba més flagrant de son talent inmèns, incomparable.

* * *

Afirmar que la Duse s' iluheix en lo paper de *Pamela*, es dir poch.

¡Quin contrast entre *Cesarina* y *Pamela*!

Y á pesar de tot, ab l' intervalo de 24 horas nos ha fet recorrer la inmensitat que separa á un reptil repugnant de un auzell de pintadas alas y de véu armoniosa.

La Duse, sense l' menor esfors s' apropia tots los caracters y 'ls broda materialment de primors y elegancias, agermanant en tots elis lo bon gust artístich y la veritat.

•••

Per últim devém consignar que la companyia la secunda admirablement, sent cada una de las

representacions que s' donan, un modelo en punt á homogeneitat y excellent conjunt.

CATALUNYA.

A benefici del Sr. Chaves van posarse dos obretas novas que han figurat en lo cartell durant la senmana que acaba de transcorrer.

Amantes americanos, es alló tan sapigut de un jove que fingint diversos tipos, logra interessar als papás de la seva xicoteta.

De mala raza es més groixuda.

Pero l' una y l' altre tenen xistes .. lo públich riu i y qué buscan los autors de aqueixas produccions que apenas entran en los dominis del art?

¿Lo públich riu? Donchs ja compleixen lo seu objecte.

CALVO Y VICO.

Aida es avants que tot una obra d' espectacle.

S' inspira en l' ópera del mateix titul; pero sensé seguirla servilment. Lo drama no careix de interés, y denota bona mà en los Srs. Blasco y Castillo que s' han encarregat de acomodarlo al gust espanyol.

Las decoracions que s' exhibiren representan lo palau de Faraón, la plassa de Menfis, la de Tebas, las riberas del Nilo y l' interior de un temple.

En l' acte tercer hi ha alguns passos de ball que tingueren de repetirse.

L' obra ha sigut montada ab esplendidés, y no dupto que proporcionará bonas entradas.

L' execució bona.

Y en tals condicions no es extrany que 'ls autors siguessen cridats á las taules distintas vega das y al final de la representació.

NOU RETIRO.—TEATRO GAYARRE.

Duas més á la llista: *Lucrezia Borgia y Faust*.

Ab la primera hauriam conegit á la Newosky si s' hagués trobat bè. Demaná dispensa al públich, y lluytant ab la indisposició que l' afectava doná á coneixer no obstant bonas condicions de cantant dramática.

La Carafa s' féu aplaudir ab la brillants de las notas agudas, per més que no li escayga gayre l' paper de Orsino.

Fou rebut ab agrado l' tenor Sotorra, deixable del mestre Tintorer, dotat de una véu pastosa y ben timbrada, si bè que una mica gutural. Com á actor déu reportarse y no ha de voler matarho tot en un dia. En fi, es un principiant y la práctica ajudarà las bonas condicions que l' adornan.

Finalment, lo Sr. Jordá, qu' es un baix de véu robusta, 's portá com tot un home.

Coro y orquesta molt acertats.

• • •

Ab lo *Faust* tinguerem nova ocasió de aplaudir á la Ferretti, que lluhí una vegada més sa véu hermosa. En l' aria de las joyas se 'n emportá al públich.

Després ha cayut malalta, sustituhintla ab molta discrecio la Sra. Huguet.

La Juliá y la Riquero (Siebel y Marta), cumplieren.

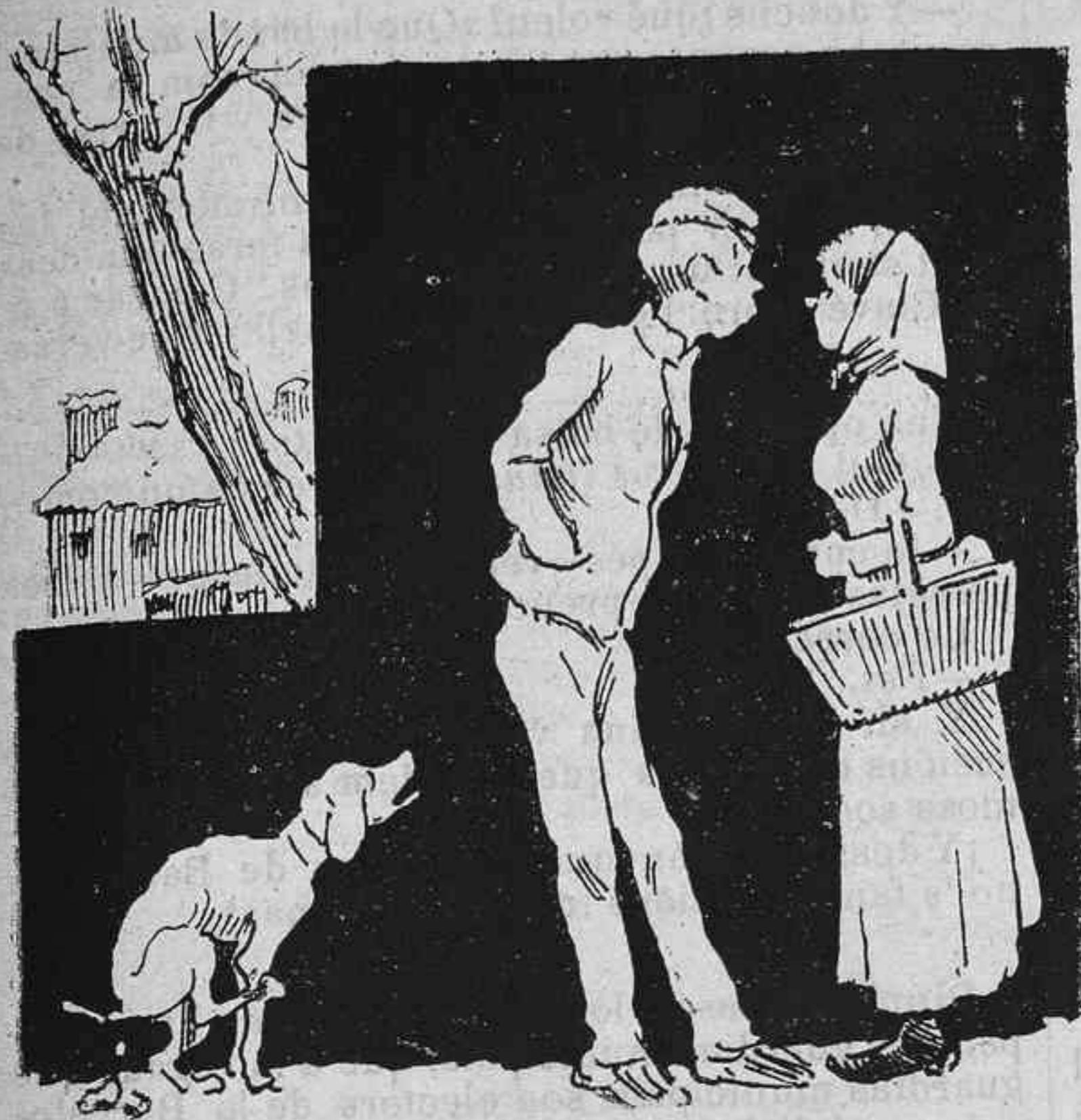
Lo Sr. Tromben feu un *Faust* regular; y 'ls dos germáns Villani (Valentí y Mefistófeles) sigueuen junt ab la Ferretti, 'ls héroes de la representació.

• • •

La senmana entrant parlarém de la *Carmen*, que també s' deixa veure en aquest teatro.

Li desitjo la sort de sempre: son autor, l' infortunat Bizet, no va tenirla; que la tingui ella.

CONSEQÜENCIAS DE LA NEVADA.

Dos pobres enamorats,
que ab tan brillo festejavan,
que ni 's varen adonar
de que casi b' s gelavan.

Ell anava á dir la missa,
ella anava á confessar...
y al punt de sortir de casa
tots dos se varen glassar.

TEATRO CIRCO-EQUESTRE.

La Montes, la festejada *divette* flamenca, torna
á traballar, emportantse'n los aplausos dels afi-
cionats al género.

L' altre dia va estrenarse una que 'l seu autor,
Sr. Llanas, califica de fruslería, y efectivament
ho es. Se titula *Los cuatro tambores*, y la veritat,
no es millor ni pitjor que altres obras que soLEN
posarse en los teatros per horas.

L' autor sigué cridat á las taulas.

Y del *Cosechero de Arganda* ¿qué me 'n diuhen?
Es un' altra fruslería, y succeheix lo de sem-
pre: lo públich hi riu. ¡Es tant propens á las ria-
llas lo públich aficionat á las obras curtas y lleu-
geras!

Dimars van ferse alguns experiments ab lo fo-
nógrafo d' Edison.

Es un espectacle curiós.
Váginalo á veure.

N. N. N.

¡DORMIR TOT SOL!

En Macari es fill de O'lot,
jove, guapo y aixerit,
sempre ha estat molt divertit,
com un jove serbo pot;
pero de prompte 'l xicot
s' ha tornat com un mussol,
està trist, no menja molt,
y buscant d' això la causa
pensa sempre ab tota pauSA
á la nit, dormint tot sol.

—Tirém plans: jo tinch vint anys—
diu en Macari en lo llit—
sento en lo cor un neguit,
y del cor, escolto 'ls planys;
tinch rebuts molts desenganyS
que omplan l' ànima de dol,
necessito ara un consol
que acabi lo mèu fatich,
perque confesso qu' estich
cansat de dormir tot sol.

En Macari s' ha casat
ab una dona molt bona,
y com ella es molt bufona
y ell es guapo y ben plantat,
l' amor als dos ha *cremat*
com creman los raigs del sol,
y disfrutan molt y molt
trobantse en lo paradís,
y en Macari ara es felis
perque ja no dorm tot sol.

Dèu que desde lo cel veu
lo casament d' en Macari,
la ditxa li va enviarhi
donantli al any, un hereu.
Pero ara tothom creu
qu' es felis com qualsevol,
y 'l xicot no té bressol
per posarhi al nen petit,
y son tres dintre de un llit,
que no es pas dormir tot sol.

En Macari 's fica al llit
ab ganas de descansar,
lo nen comensa á plorar
y dóna un concert de nit;
la muller li dona 'l pit,
qu' ara l' hereuhet no vol,
y avuy tot es desconsol

quan ahir tot era amor,
y 'l casat. diu:—¡Ay, Senyor!
qu' es trist no dormir tot sol.

Ve lo dengue á Barcelona,
y sens demanar perm's,
se fica dintre del pis
de 'n Macari; en poca estona
se li emporta fill y dona
per desconsol ó consol;
lo viudo vesteix de dol,
y quan arriba la nit,
exclama, ficantse al llit:
—¡Quina ditxa, dormir sol!

L. C. CALICÓ.

Totas las qüestions que 's ventilan en l' actual ajuntament se reduheixen casi sempre á lo mateix: en si tal ó qual dictámen quedará ó no quedará sobre la taula.

Sobre aquest punt se discuteix un' hora, y al últim lo dictámen hi queda ó no hi queda, segóns aixís ho decideixen los votos de la majoría.

—¡Aquesta afició á la taula—deya un tranquil—perdrà sempre al Ajuntament de Barcelona!

Pero com aquesta taula no es aquella de don Francisco, jo opino pera que las comissions enllesteixin los sèus dictámens tot lo possible, de manera que dos ó tres días avants de la sessió, tots los regidors que desitjin examinarlos, pugan ferho ab tota comoditat.

Aixís s' estolviará temps.

Y sobre tot, s' estolviaran discussions inútils, llargas y enutjosas.

Un detall del actual Ajuntament.

Durant las sessions, tothom fuma.

Fuma l' arcalde, fuman los regidors, y fins los agutzils, per no ser menos, d' en tant en tant n' hi cargolan un.

No consigno aquest fet en tò de censura, que no soch jo qui ha de perjudicar á la Tabacalera en cap sentit, y menos considerant que l' Arrendataria en l' últim exercici ha perdut, segóns diu ella mateixa, un milió y mitj de pessetas.

Pero com considero que 'l gloriós Saló de Cent dintre de poch temps quedará del tot quilotat, proposo una cosa.

Que s' hi construixi una xamaneya.

Ja tenim regidor á n' en Tort y Martorell.

Es lo únic que faltava per acabar de donar amenitat á las sessions de la Casa gran.

Y tractantse del regidor de la Barceloneta, podem dir:

—Home petit, carreg t... de discursos.

Un periódich fa notar qu' es molt extrany que tots los diumenes la banda municipal donga 'ls sèus concerts al peu de l' estatua de Güell, deixant á la del pobre Clavé, que 's troba alguns xanfláns més amunt, ab la batuta á la mà y completament desamparada.

Ja 'm sembla que sento á un partidari del *Statu quo musical*:

—Y donchs ¿qué volen? ¿Que la banda municipal se situi en un punt tan excéntrich com la confluencia de la Rambla de Catalunya y 'l carrer de Valencia?

—Nó, respondrà qualsevol admirador del immortal músich poeta; pero podrà ferse una cosa molt senzilla: un cambi d' estàtuas. Colocar á n' en Clavé sobre 'l pedestal de 'n Güell y vice-versa.

Una operació de bolsa important:

—¿Qui vol *Faros industrials*?—crida un corredor.—Dono á ral.

—Jo compro á pés—respón un tenedor—á tres pessetas l' arroba, prench.

Lo corredor:

—Fet.

Y ab una romana van pesarse 10 arrobas de accions de aqueixa que ja podem anomenarne famosa societat.

—Y després dirán que á la *Bo'sa* de Barcelona no 's fan operacions importantíssimas!

Diumenge passat lo Sr. Maciá cridá al seu despaig als guardias municipals, que á la vegada que guardias municipals son electors de la Barceloneta, y vá dirlos que podian votar si ho tenian per convenient, fentlo pèl candidat que 'ls semblés millor.

Los guardias municipals, al veure que se 'ls tractava com á personas, se van conmoure. A algúns fins les llàgrimas los espurnejaven.

—¡Yo estoy enternit!—deya un, aixugantse 'ls ulls.

Y un altre resumia 'l fet, ab las següents paraulas proféticas:

—Ese alcalde durará poch. Es demasiado decent.

Tením lo gust de anunciar á nostres lectors la publicació de las inspiradas obras musicals del jove compositor D. Enrich G. Calderón de la Barca. Entre elles mereix complerts elogis un walz titulat «¿Quieres ir á Cartagena?» que recomanem per la sèva senzillès y sentida originalitat.

Ditas obras están esmeradament editadas per D. R. Guardia.

Per enginyosos, los nort-americàns.

Al costat del teléfono y del fonógrafo y de tan maravillosos aparatos que deixarián blaus als nostres avis que ressucitessen, poden posarhi un sens fi de perfeccionaments que lo que menos demostran que 'ls yankees pensan en tot.

En aquest cas se troba una màquina que acaban de inventar... ¿per qué diríen?

¡¡Per fer torradas!!

Y ara, per Déu, no se 'n riguin.

Se tracta de un enginy complicadíssim que efectúa un sens fi de moviments per fer una serie de operacions totes á la vegada.

La màquina mateixa 's llesca 'l pà, l' unta amb mantega y 'l deixa torrat, ensucrat y á punt d' entrar á la boca.

Pot fer 750 torradas per hora, economisant una cantitat considerable de mantega.

¡Quina llàstima que D. Francisco de Paula haja deixat de ser arcalde!

¡Ell, tan partidari sempre de tots los progressos!

Lo qu' es la gloria d' instalar á Espanya la primera máquina torradora, en qualsevol recó de la Casa gran; lo qu' es aquesta gloria, ningú li hauria quitada!

Lo Centre Catalá ha dedicat una vetllada al celebrat poeta provensal M. Louis Roumieux, que accidentalment se troba á Barcelona.

L' acte tingué lloc l' últim dilluns en los salóns del Centre, sent molt concorregut, havent sigut obsequiats tots los concurrents ab un delicat thé.

Ademés del Sr. Almirall, que llegí una biografia del poeta á qui 's dedicava la vetllada, y del propi M. Roumieux, que llegí varias composicions sèvas, prengueren part en la festa los conegeuts

autors Soler, Mestre Roure y altres que no recordem.

Encara que tart, donem també la benvinguda al nostre simpàtich amich M. Roumieux.

S' ha posat á la venta la tercera edició del aplaudit drama històrich y en vers de D. Frederick Soler titulat *Batalla de Reynas*, que vá ser premiat per l' Academia Espanyola.

¿S' havian fixat en lo que fins ara acostumava á passar á Barcelona? ¿Havian reparat que de tot n' hi havia dos? Dos agrupacions de societats de ball... dos bolsins... dos Foments... dos centres regionalistas... dos societats d' excursions... etcétra, etc.

ANY DE NEU, ANY DE DÉU.

¡Y encara alguns perdís diuen
que aixó no es un gran país!
Ja ho veuen quina nevada...
¡igual, igual que á París!

HISTORIA NATURAL.—(*Dibuixos de Ll. Labarta.*)

SERP.

Quan fa més pòr 's quan s' aixeca dreta sobre la quà... y 's posa à remenar d' aquella manera.

Donchs ara sembla que aném à curarnos de aquest vici fatal de la divisió y de la discordia. Ara 'ls més separats tornan à unir-se.

No ho extranyin: això dels casaments y dels divorcis va à tungadas.

Han comensat los *Foments* reunintse com à bons germans en una casa ab honors de palau, situada à la Plassa de Santa Ana.

Y seguirán aquest exemple, segóns sembla, las dos societats d' *Excursions*, la catalana y la catalanista, que això sols, la terminació en *na* y la terminació en *nista*, las tenia separadas.

Ni gramaticalment era aqueixa una diferencia radical, sino de terminació.

Y à pesar de tot han estat més de deu anys divorciades.

Ala, ala, à unir-se y à recorrer plans y muntanyas, iglesias y castells

¡Qué dimontri! Per fer una arrossada—y 'ls excursionistas ne fan algunas—se necessitan ingredients més necessaris que 'ls pollastres.

Se necessitan la fraternitat y l' armonia.

En la companyía italiana de la Duse, la dama jova 's diu *Grammática* y 'l primer galán *Andó*.

En vista de lo qual deya un purista:

—Sembla mentida que 's diga *Andó* en compte de *Anduvo* qu' es com deuria anomenarse. ¡Y això que tenen la *Grammática* à la companyía!

Y à propòsit de la *Grammática*, que per cert es una nena preciosa, deya un estudiant.

Un estudiant que no era purista com l' altre, sinó impurista:

—Ab quin gust la repassaria!

RATA PINYADA.

—¡Quinas nits! Si sempre fes aquest temps, ¡qué 'n passariam de gana!

(Continuará.)

Avuy debutà en las columnas de *LA ESQUELLA* un nou artista, que à judicar pels primers passos que ha donat, anirà lluny.

Nos referim al jove D. Ernest Soler de las Casas—fill del reputat autor dramàtic D. Frederich Soler—de qui son los dos hermosos dibuixos que ocupan las dues planas centrals d'aquest número.

Tenim d' ell altres dibuixos en cartera, qu' en números successius anirèm fent coneixe als nostres lectors.

A la Càmara de Comers de Barcelona hi ha, segóns diuhem, molta mar de fondo.

¿Saben per qué?

Per una cosa molt senzilla y al mateix temps una mica estranya.

Ha presidit la Càmara durant l' any que acaba de transcorrer, D. Manuel Girona, y haventse d' elegir nou president, algú va preguntarli:

—Vosté, D. Manuel, voldria continuar, ès veritat?

—No, no... de cap manera—respongué l' amo de la Plassa de Catalunya—ja 'n tinch prou de mal-de-caps ab la fatxada de la Catedral... ab lo Panorama de Waterlóo... y ab cent coses més que porto entre mans.

En vista de una negativa tan rotunda y tan formal, van ferse traba'l's per adjudicar à una altre persona la presidencia que à D. Manuel li feya fer tants escarafalls.

Y 'l dia en que la Càmara va reunir-se, ab general sorpresa de tots los que estaven en l' *intrigulis*, digué un dels presents:

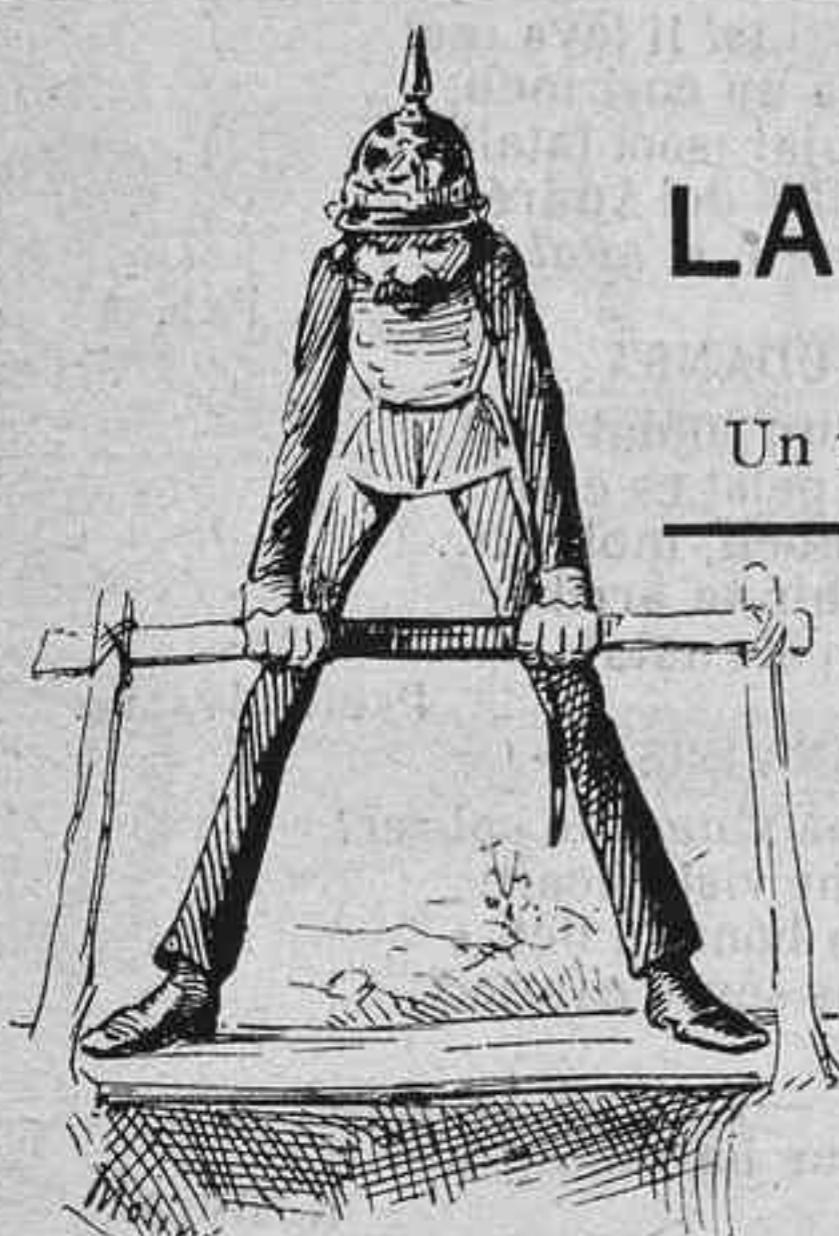
—Proposo que per aclamació siga reelegit don Manuel Girona.

Y D. Manuel va donar las gracies, acceptant un càrech que pochs días endarrera retxassava.

(Continúa à la página 160)

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, num. 20, Llibrería Espanyola. BARCELONA.

OBRAS DE C. GUMÁ, AB ILUSTRACIONS DE M. MOLINÉ

LA PRIMERA NIT

(IMPRESSIONS D' UN NUVI)

Un tomet en 4.º, Ptas. 0'50.

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR

(IMPRESSIONS D' UNA NUVIA)

Un tomet en 4.º, Ptas. 0'50.

NUNCIS.

TRATA DE BLANCAS

NOVELA SOCIAL, original de EUGENIO ANTONIO FLORES

Un tomo en 8.º de más de 300 páginas con una cubierta al cromo, Ptas. 3.

F. SALAZAR Y QUINTANA

POESÍA DEL PORVENIR

CON UNA CARTA DE

D. FRANCISCO PÍ Y MARGALL

Un tomo en 8.º, ilustrado por Francisco Gomez Soler, y con una cubierta al cromo de M. Moliné. Ptas. 2'50.

FRANCISCO GRAS Y ELIAS

ROMANCES

DE

CORTE Y VILLA

Con un prólogo de D. F. SOLER Y HUBERT

Ilustrados por Dieguez, Gomez Soler y Vazquez

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

FREDERICH SOLER (Serafí Pitarrà)

NITS DE LLUNA

PRÓLECH

DE

VALENTÍ ALMIRALL

DIBUIXOS

DE

J. LLUIS PELLICER

Ptas. 2.

POESÍAS FESTIVAS Y SATÍRICAS

DE

VICENS GARCÍA

RECTOR DE VALLFOGONA

Ilustradas per J. PELLICER MONSENY

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

Obra nueva

LA BESTIA HUMANA

por EMILIO ZOLA. Ptas. 3.

Obra nueva

LA GUERRA Y LA PAZ

POR EL CONDE DE TOLSTOI. — Tres tomos en 8.º, Ptas. 6.

PAUL DE KOCK

ISIDORO EL EXPÓSITO

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

C. GUMÁ

CANSONS DE LA FLAMARADA

Un tomo en 8.^u, Ptas. 1.

:Acaba de publicarse!

ENSENYANSA SUPERIOR

JUGUET CÓMIC, EN UN ACTE Y EN VERS

PER C. GUMÁ

Estrenat últimament ab èxit extraordinari

Preu: UNA pesseta.

EL PAN NUESTRO

(HISTORIA VULGAR)

POR V. LASTRA Y JADO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Tractantse de D. Manuel, de moment ningú va atrevir-se à piular: perque D. Manuel té tants milions, que á la sèva presència s' obran totes les bocas; pero no per parlar ni per contradirlo, sino per admirarlo.

Pero la professió va per dintre, y 'l disgust general ronca sordament.

Així, per exemple, deya un individuo de la Càmara de Comers:

—Tontos nosaltres, que deixem entrar á la corporació personas que no son comerciants.

—¡Cóm! —va replicarli un company—¿vosté sostindrà que D. Manuel Girona no fa comers?

—No senyor que no 'n fa... Lo que fa D. Manuel son negocis, y 'ls negocis las més de las vegades son l' antitessis del comers.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—*Pa li-a-ti-u.*
2. ID. 2.—*Se-vi-lla.*
3. ANAGRAMA.—*Saló-Sola-Olas.*
4. MUDANSA.—*Gata-Rata-Pata-Mata.*
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—*La malvasia de Sitges.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Pescador.*
7. ROMBO.—
D
P O M
P A L A S
D O L O R E S
M A R I T
S E T
S

8. GEROGLÍFICH.—*Per asins, As (població catalana).*

XARADAS.

I.

SONET.

¡Qu' es bell un dematí de primavera
quan despunta allá á orient l' astre del dia,
y 'l camp, lo bosch y 'l prat y la masia
colorant va ab sa llum d' *invers-primera!*

Besada per la brisa joganera
llavors la *prima-dos* son flaire envia,
mentres entonan cants plens d' armonia
los festius rossinyol y cadernera

Tot es llum y color; ¡qué grata estona
hi passo jo pèl camp de matinada,
sentint aquell oreig pur y *segona*
que 'm vé á *tres* nova vida ab sa alenada.

mentres que per lo bés que á las flors dòna
la gota de *to'al* cau esberlada!

UN TAPÉ Y F. DE T.

II.

Lo *prima-dos* de *Total*
està tan mal empedrat,
que si un va un xich descuidat
es molt fàcil pendrehi mal.

Així deya al dematí
á un noy que camina ab pena,
hu-tres invers ab la nena
més guapa de San Martí.

No m' ha volgut escoltar,
y al ser cap á mitj camí
ha caigut quedant allí.
puig no s' ha pogut alsar.

AMADEO.

ANAGRAMÀ.

Perque 'l tot li feya mal
l' altre dia un cosi meu,
se va menjar i sort fatal!
vint pastillas del Andréu,
y va anàrse'n al total.

P. PET. A.

MUDANSA.

He vist un soldat *total*,
sense *tot*, pelat es clar:
total de cabell, molt alt...
Es *tot* y ahir va arribar
de lo seu país natal.

PEPITO ITALIA.

CONVERSA.

—¿Que no ha vingut lo cabrer?
—Avuy no l' he vist encare.
Diu qu' es tan bona la llet
que tréu de las sèvas cabras?
—Riquíssima.

—Y ell ¿d' hont es?
—Del poble que havém dit are.

R. ROURA.

TRENCA-CLOSCAS.

EMILIO T. LATORRE.

CANET DE MAR.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama d' espectacle.

K. MISOLA.

GEROGLÍFICH.

I
T amar A
L
TRA
y
LI II L
akra

JAPET DE L' ORGA.

LA RAMBLA NEVADA.

Agusat
—Tenen rahó que 'ls tarugos
son una cosa excellent:
per patinar.. sense ganas,
van bastant perfectament.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.